

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 169/23

Luksemburgā, 2023. gada 9. novembrī

Tiesas spriedums lietā C-598/21 | *Všeobecná úverová banka*

Negodīgi noteikumi patēriņa kredītīgumā, kas nodrošināts ar ģimenes mājokli: tiesai jāizvērtē samērīgums starp pārdevēja vai piegādātāja tiesībām pieprasīt visu aizdevuma summu un patērētāja saistību neizpildes nozīmīgumu

Slovākijā *Všeobecná úverová banka* piešķīra diviem klientiem patēriņa kredītu, kas atmaksājams 20 gadu laikā. Klienti kā nodrošinājumu sniedza savu ģimenes mājokli. Ņemot vērā pirmajā līguma darbības gadā notikušo trīs mēnešu maksājuma kavējumu aptuveni 1000 EUR apmērā, banka piemēroja noteikumu par kredīta pirmstermiņa atmaksu. Šis noteikums tai ļauj pieprasīt visas atlikušās summas atmaksu pirms termiņa un uzsākt ģimenes mājokļa pārdošanu ārpustiesas izsolē. Klienti lūdza Slovākijas tiesu apturēt šo pārdošanu izsolē, ar kuru, viņuprāt, tiek pārkāptas viņu kā patērētāju tiesības.

Slovākijas tiesībās ir atļauts piemērot šādu noteikumu par kredīta pirmstermiņa atmaksu, ja aizņēmējs ir pieļāvis trīs mēnešu maksājumu kavējumu un ja aizdevējs ir ievērojis papildu 15 dienu brīdinājuma izteikšanas termiņu. Tiesām nav pienākuma pārbaudīt šī noteikuma samērīgumu, ņemot vērā patērētāja saistību neizpildes nozīmīgumu attiecībā pret kredīta summu un ilgumu. Slovākijas tiesa jautā Tiesai, vai šāda pārbaude tiesā ir saderīga ar Savienības tiesībām.

Tiesa atbild, ka **pārbaudei tiesā attiecībā uz noteikuma iespējamo negodīgumu ir jāietver tā samērīguma pārbaude**. Proti, tā precīzē, ka **attiecīgais noteikums par kredīta pirmstermiņa atmaksu ietilpst direktīvas par negodīgiem noteikumiem¹ piemērošanas jomā**.

Šī pārbaude ietver patērētāja līgumsaistību neizpildes nozīmīguma vērtējumu, piemēram, nesamaksāto maksājumu summu salīdzinājumā ar kredīta kopsummu un līguma darbības termiņu. Turklāt **tiesai ir jāņem vērā sekas, ko rada aizņēmēja un viņa ģimenes izlikšana no mājokļa, kas ir viņu galvenā dzīvesvieta**, jo tiesības uz mājokli ir pamattiesības. **Ja tiesa secina, ka noteikums ir negodīgs, tai tas nav jāpiemēro**.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolējumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Sprieduma [pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēti CURIA vietnē šā sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

¹ Padomes [Direktīva 93/13/EEK](#) (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos. Proti, lai gan strīdīgajā līguma klauzulā patiešām ir iekļauti Slovēnijas tiesību aktu noteikumi, tie nešķiet obligāti. Tikai līguma klauzulas, kas atspoguļo obligātus likumu vai normatīvo aktu noteikumus, attaisno pieņēmumu, ka valsts likumdevējs ir līdzsvarojis visas pušu tiesības un pienākumus, un tādēļ tās ir izslēgtas no direktīvas darbības jomas.